

точки зору фахової спрямованості й науково-пошукових умінь – з точки зору активізації пізнавального інтересу у межах фахової діяльності.

Уважаємо, що саме практичні завдання, спрямовані на обов'язковість виявлення особистого результату, на відміну від реферативних завдань (доповідей, презентацій тощо), дозволяють зацікавити студентів у вивченні й дослідженні української мови, спрямувати їхню увагу на важливість удосконалення української мовленнєвої стильової та граматичної компетентності в аспекті підготовки до перекладацької діяльності.

Руденко Світлана Миколаївна
професорка кафедри мовної підготовки ДБТУ,
кандидатка філологічних наук, доцентка
e-mail: Lanaterm@gmail.com

ПІДГОТОВКА ПУБЛІЧНОГО ВИСТУПУ З ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ

У сучасних умовах в Україні та світі надзвичайно зросла вагомість публічних виступів як на політичній арені, так і в просторі фахової реалізації.

Важливим складником реалізації фахівця є вміння переконувати та управляти. Знання теоретичних засад з підготовки презентації виступу відіграє в цьому контексті важливу роль. Плануючи проведення заходу, слід урахувати тему, зміст, час, місце виступу, склад аудиторії тощо.

Підготовка до презентації складається з таких етапів: 1) формулювання мети-максимум і мети-мінімум, конкретизації та ієрархії завдань виступу; 2) переліку частин виступу, визначення їхньої тривалості та черговості, можливих перестановок; 3) підготовки конспекту виступу, окреслення проблем, завдань та шляхів їхнього вирішення; 4) підготовки мовленнєвого каркасу, який складається з ключових слів і виразів, гасел, виділення мовленнєвих модулів; 5) вибору форми та стилю виступу, прийомів підтримки уваги та інтересу аудиторії в кожній частині, тексту вступу та висновків; 6) визначення форм

візуалізації змісту з основними аргументами й тезами; 7) підготовки відповідей на питання, які задають часто, та на агресивні запитання; 8) підготовки карток, що допомагають іти за планом.

Безпосередньо в день виступу всю підготовчу роботу (перевірку апаратури, якість зображення та звуку, контроль власного зовнішнього вигляду) слід провести до запрошення слухачів в аудиторію (реальну чи віртуальну).

Композиційно успішна презентація складається з трьох частин: вступу, основної частини (з окремими модулями) та висновків. Тривалість основної частини – $\frac{2}{3}$ часу виступу. Решта – 30% – розподіляється між вступом та висновками, які, однак, мають 80% впливу на слухачів. Слід урахувати, що вступні та заключні фрази запам'ятовуються найбільше. У вступній частині важливо привітатися, представитися, визначити тему виступу, повідомити регламент, установити контакт з аудиторією, створити навкруг себе зону підвищеного інтересу. Для цього можна розповісти дотичну до теми презентації цікаву історію, зробити слухачам комплімент, «включаючи» таким чином себе й аудиторію в одну групу. За змістом перші фрази мають викликати «спалах» інтересу та довіри, останні – закликати до конкретних дій.

Основна частина виступу повинна мати модульну організацію. Для ефективного утримання уваги кількість модулів не повинна перевищувати п'яти. Зміст кожного із них має таку саму структуру, як і сама презентація: початок, основна теза, ключові фрази та мовленнєва зв'язка для переходу до наступного модуля. Техніка аргументації зумовлює розташування найслабшого аргументу всередині виступу, а сильніших – на початку та в кінці основної частини. Доказова база повинна містити графіки, діаграми, цитати експертів та іншу конкретику. Якщо сценарієм презентації передбачено демонстрацію слайдів, слід дотримуватися таких настанов: 1) не варто зачитувати текст зі слайду, оскільки це тягне за собою втрату зорового або емоційного контакту з аудиторією; 2) коментуючи слайд, слід дивитися на слухачів; 3) для фокусування уваги використовуйте звороти: «Давайте подивимось...»,

«Зверніть увагу...» тощо; 4) важливі моменти виділяйте виразами: «Як бачите...», «Цікаво, що...», «Важливо, що...»; 5) закінчуючи показ слайду, треба резюмувати його ідею та прокласти «місточок» до наступного зображення; 6) навіть найяскравіше слайд-шоу не повинно замінити живого спілкування з аудиторією.

На завершення виступу має ще раз прозвучати основна теза та відповідь на питання, що, коли і як робити. Чим довша промова, тим зрозумілішою та конкретнішою має бути її заключна частина, складаючись з підбиття підсумків, заклику до дії та подяки аудиторії. Важливим моментом презентації є її вчасне закінчення. За словами У. Черчіля, оратор повинен вичерпати тему, а не терпіння слухачів.

Таким чином, розглянувши складники роботи з підготовки до публічного виступу з презентацією, можна зазначити, що знання парадигми теоретичних підходів сприятиме вибору фахівцями найбільш ефективних інструментів для впливу на аудиторію з урахуванням її складу, типу повідомлення та мети виступу.

Смутьська Алла Василівна
канд.пед.наук, доцент,
доцент кафедри державно-правових
дисциплін юридичного факультету
ХНУ імені В.Н.Каразіна
knishenko@meta.ua

МОВА ЯК КАТАЛІЗАТОР НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ: ПРИМОРДІАЛЬНИЙ ПІДХІД

Сьогодні формується нова історія нашої держави, учасниками якої є ми самі, й мова тут відіграє дуже важливу роль.

Кожен народ має свою мовну картину світу, яка демонструє його ментальність, формує неповторний погляд на світ. Існування мовних законів, законів людського мислення підтверджує існування етнічних мовних картин